

WINTERTERM - Dictionary of Terms for Winter Maintenance

english/icelandic

in alphabetical order

release 1.4, November 2002

**European COST 344 Action „Improvements to Snow and Ice Control
on European Roads and Bridges,,**

**Durth Roos
Consulting GmbH**

Dear user

This dictionary is a draft. We know it is not perfect, neither the terms and explanations nor the program. Please assist us to make a better glossary and send your comments, corrections and proposals for new terms to the editor or the author of the program. New languages are welcome, too. Registered users will be informed about new releases by e-mail.

authors: Paul Adkinson, Marilyn Hazel Burtwell, Xavier Cocu, Roberto Giannetti, Didier Giloppe, Dr. Christian Holldorb, Maria Kastelis, Tamás Künnle, Jaime Sánchez Leiva, Yrjö Pilli-Sihvola, Gudrun Öberg, Björn Ólafsson, Stefan Sigurdsson, Roland A. van Doorn MSc

Durth Roos Consulting GmbH
Branch Karlsruhe
Gartenstraße 26
D-76133 Karlsruhe
Germany

Fax:+49-721-38473-77
E-mail (registration): winterterm.registration@durth-roos.de
E-mail (author): marcus.schlund@durth-roos.de

A

C5-1 Ablation

Lowering of snow depth by compaction, melt or evaporation.

D3-1 Abrasive, grit

Natural or artificial material e.g. gravel or sand used to increase the adhesion of a slippery surface.

A4-2 Absolute humidity

Absolute humidity is the amount of water vapour contained by a given air mass.

A2-1 Advection

The lateral movement of air, i.e. wind.

A1-3 Air temperature

Value defined by measuring the temperature of a physical body submerged in the air.

A2-4 Anabatic wind

A pressure-induced warm wind that blows up-slope.

G6-4 Anemometer

An instrument designed to measure the speed (or force) of the wind.

C4-3 Avalanche, snow slide

Large amounts of snow, sliding down slopes or falling off edges.

B

E3-1 Blade type (or straight-blade) snowplough

Device, mounted on a vehicle, which slides on the road surface and pushes the snow aside.

C2-3 Blizzard

By definition, blizzards constitute snow falling at a wind speed of at least 35mph (56km/h) and a reduced visibility of less than 200m.

C2-2 Blown snow

Snow carried by the wind during its fall

A2-3 Breeze

In general, a light to moderate wind.

D2-4 Brine

An aqueous solution of Sodium or Calcium Chloride.

Leysing

Minnkun snjódýptar af ýmsum ástæðum, svo sem vegna sigs, bráðnunar eða uppgufunar.

Sandur til hákuvarna

Náttúruleg eða tilbúin efni (oftast mól eða sandur) sem notuð eru til að auka viðnám milli dekkjar og vegar þegar hált er á vegum.

Rakapéttleiki

Mæliskvarði á loftraka. Rakinn er metinn sem grömm af vatni í rúmmetra af lofti.

Aðstreymi

Láréttur straumur lofts á stóru svæði.

Lofthiti

Hiti sem mældur er í tveggja metra hæð frá jörðu. Mæli er komið fyrir í hvítmáluðum kassa sem varinn er gegn geislun.

Hlíðaruppstreymi

Vindur sem blæs upp fjallshlíð. Yfirleitt notað um vind sem myndast þegar sólskin hitar fjallshlíðar.

Vindmælir

Mælitæki sem mælir vindhraða.

Snjóflóð

Þegar umtalsvert magn af snjó losnar úr fjallshlíð og rennur með miklum krafti niður fjallshlíð.

Plógur

Tæki sem sett er framan á ökutæki og rennur eftir veginum og ýtir snjónum (eða kastar honum) til hliðar.

Stórhrið

Þegar saman fer kröftugur vindur og snjócoma. Færð yfirlegt léleg og skyggni lítið sem ekkert.

Skafrenningur

Snjór sem vindurinn feykir til.

Gola

Veikur (léttur) vindur.

Saltupplausn

Salt sem leyst er upp í vatni.

C

D2-8 Calcium Chloride

An exothermic de-icer/ anti-icer highly deliquescent and becomes a liquid by absorbing moisture from the air.

D2-10 Calcium Magnesium Acetate (CMA)

Solid crystalline de-icer.

G3-8 Call-out index

Relates the number of turnouts to the weather conditions.

C5-4 Chilled snow

Road surface covered with wet snow that has re-frozen from the vicinity of the road surface.

D1-1 Clearing ice

All the means used to make the road surface adhesion sufficient to guarantee users' safety.

A3-1 Cloud cover, Sky cover

The portion of the sky cover that is attributed to clouds, usually measured in eighths (oktas) or tenths.

C1-6 Compacted snow

Snow compacted, for example, by the traffic

A4-4 Condensation

This is the change of state of vapour to liquid, thus forming a thin film on surfaces and cloud, mist and fog in the atmosphere. During the process, heat is released.

A2-2 Convection

Fluid moving process.

D5-3 Conveyor belt

Conveyor belt for loading a spreader with salt or other de-icing agent

G3-2 Crew schedule for snow clearing and gritting, salting route

Schedule for snow clearing and salting which assigns vehicles and personnel to districts and routes.

D

F2-1 De-icer spraying installation / system

Fixed device that automatically sprays de-icing solutions when the roads are slippery or expected to become slippery.

Kalsíumklóríð

Háلكuvarnarefni sem gefur frá sér varma. Efnið er rakadrægara en NaCl.

Kalsíummagnésíumacetat

Háلكuvarnarefni.

Fjöldi útkalla

Fjöldi útkalla sem orðið hafa vegna vetrarveðurs yfir ákveðið tímabil.

Klakabrynja

Votur snjór á vegi sem frýs neðan frá.

Háلكuvarnir

Samheiti yfir allar aðgerðir sem koma í veg fyrir háلكu á vegum.

Skýþekja

Mælikvarði á hve stór hluti af himninum er hulinn skýjum. Hlutfallið er ýmist gefið upp í úttundupörtum eða prósentum. (8/8 eða 100% = alskýjað)

Þjappaður snjór

Samanþjappaður snjór, t.d. vegna umferðar.

Rakapétting

Þegar raki þéttist og breytist þannig í vatnsdropa, - t.d. þoku eða rigningu.

Lóðstreymi

Lóðrétt hreyfing lofts, oft til komin vegna þess að loft hitnar neðan frá.

Færiband

Færiband sem notað er til að fylla dreifara af sandi eða salti.

Framkvæmdaráætlun

Skrá sem hefur að geyma upplýsingar um fyrirframákveðnar þjónustuleiðir ásamt vagnaplönun, símanúmerum, ökutæki og svo framvegis.

Úðakerfi

Tækjabúnaður sem úðar sjálfkrafa saltupplausn á yfirborð vegarins þegar von er á háلكumyndun. Er ekki notað á Íslandi.

D

D2-2 De-icing, anti-icing agent

Granular material or solution used to lower the freezing point in order to remove or prevent black ice from forming.

D2-14 Deliquescence, hygroscopicity

The chemical property whereby a substance will absorb water from the air before the air is saturated. For example, salt is deliquescent.

D4-5 Demountable spreaders

The body of the spreader can be detached to enable the host vehicle to be used for other work..

D1-6 Depression of freezing point temperature

The lowering of freezing point temperature by the addition of a suitable de-icing chemical.

A4-5 Dew

Liquid water formed on a surface by condensation from the atmosphere.

A1-9 Dew point temperature

The temperature at which condensation could occur from a given air mass.

C3-2 Driven snow

Snow that has been moved by the wind and collected into snow drifts.

A5-3 Drizzle

Sometimes called Mist. Very small, numerous and uniformly dispersed water drops that may appear to float while following air currents. Unlike fog droplets, drizzle falls to the ground.

Háلكuvarnarefni (pækill, saltlausn)

Salt, pækill eða saltlausn sem notað er til að lækka frostmark og koma í veg fyrir háلكumyndun.

Hýgróskópískur

Eiginleiki efnis til að taka til sín loftraka.

Fjarlægjanlegir dreifarar

Dreifarar sem ekki eru fastir á viðkomandi ökutæki. Þegar þeir ekki eru í notkun eru þeir fjarlægðir og ökutækið notað í annað.

Lækkun á frostmarki

Lækkun á frostmarki með því að bæta háلكuvarnarefnum við.

Dögg

Útkoma rakapéttingar á yfirborði hluta/jarðar

Daggarmark

Hitastig ákveðins loftsmassa sem þarf til þess að útfelling (pétting) af raka eigi sér stað.

Snjóskafi

Skafi sem myndast hefur vegna skafrennings.

Úði, súld

Úrkoma með mjög smáum dropum, minni en 0,5 mm í þvermál. Droparnir virðast svífa í loftinu.

E

D2-15 Eutectic Point

The lowest temperature reached upon freezing a solution. Below this limit salt-water solutions will freeze completely and there is no melting action.

Jafnstorkumark

Það hitastig þar sem upplausn frýs og verður að ís. Við þetta hitastig frýs saltupplausnin og bráðnun á sér ekki lengur stað.

F

B3-2 Flash frost

The rapid build up of hoar frost on roads around sunrise.

Morgunháلكa

Ísmyndun á vegum snemma á morgnana þegar sólin er að koma upp. Myndast að hluta fyrir tilstuðlan umferðarinnar sem kemur hreyfingu á loftmassann.

F

A3-2 Fog

A visible aggregate of water droplets suspended in the atmosphere near the earth's surface i.e. low cloud. Visibility is reduced to less than 1000 m. When the visibility is less than 200 m it is referred to as Thick Fog whereas when the visibility is less than 40 m it is termed Dense Fog.

A3-3 Fog potential index

Indicates the susceptibility of certain regions to fog.

B2-3 Freezing fog

A fog whose droplets freeze upon contact with exposed objects and form a coating or rime and/or glaze ice.

G6-3 Freezing point sensors

Used to predict the freezing point temperature of a solution on the sensor surface.

B2-1 Freezing rain

A dangerous condition where raindrops fall on to surfaces below 0 °C, thus freezing instantly and causing widespread glaze ice.

C1-3 Fresh snow

Snow that has just fallen.

A1-1 Frost

Occurs when the temperature of the air is below the freezing point of water.

A1-2 Frost hollow

A hollow in the ground that is susceptible to the effects of katabatic wind (drainage) and radiational cooling and therefore susceptible to the formation of frost during clear and calm winter nights.

C5-3 Frozen snow

Road surface covered with snow that has melted and re-frozen in the vicinity of the road surface.

G

G1-4 General term « tool of winter maintenance »

Range of tools available for winter maintenance activities.

B3-6 Glaze ice, black ice

A crystalline sheet of ice, generally clear and smooth but usually containing some air pockets, formed on exposed objects by the freezing of liquid or, more rarely from supercooled water vapour. Glaze ice is the meteorological term, black ice is the common term.

Þoka

Ský sem liggja liggja mjög lágt og ná alveg að jörðu þar sem skyggni er minna en 1000 metrar.

Þokulíkur (ekki notað hér á landi)

Líkur á þoku á tilteknu svæði.

Frostþoka

Þoka sem frýs um leið og hún lendir á yfirborði undir 0°C.

Frostmarksmælir

Er notaður til að áætla frostmark saltupplausnarinnar á veginum.

Frostúði, frostrigning

Frostkaldir úða- eða regndropar sem frjósa um leið og þeir snerta jörðina og mynda hrím eða glerung.

Nýfallinn snjór

Snjór sem fallið hefur á innan við síðustu 24 tímum.

Frost

Þegar hiti er undir 0°C og vatn breytist í ís.

Hvítir blettir

Staðir þar sem hröð útgeislun af varma á sér stað, til dæmis lægðir í landslagi eða á brúm. Útgeislunin verður hröðust á heiðskírurum og köldum vetrarnóttum.

Frosinn snjór

Snjór sem bráðnar á yfirborðinu en frýs strax aftur og verður að ís.

Vetrarþjónustuviðbúnaður

Búnaður sem notaður til vetrarþjónustu.

Þunnt íslag

Íslag sem myndast þegar raki í lofti eða létt úrkokma frýs á yfirborði vega (og annara hluta)

G

B3-7 Glazed frost ice

Slipperiness caused by rain on an undercooled surface

A1-6 Grass minimum temperature

The temperature shown by a minimum thermometer exposed in an open situation with its bulb on the level of the tops of grass blades.

D4-1 Grit spreader, gritting machine, gritter, spreader, salting vehicle

Device to spread grit or salt.

D4-4 Gritters

Common term for salt spreading vehicles.

D2-1 Gritting agent, Spreading agent

Thawing agent used to increase adhesion between tyres and the road surface, so preventing slipperiness.

A1-7 Ground frost

Freezing condition that occurs when the temperature at a point just above the ground surface falls below zero.

H

A5-4 Hail

Precipitation in the form of balls of irregular molecules of ice, produced by convective clouds.

G3-6 Hauling

Snow removal and storage in a storage area.

H1-3 Highway surveillance centre

Location for personnel, material and machinery for the roadway maintenance service on highways.

B3-3 Hoar frost

A deposit of interlocking ice crystals formed by direct sublimation on a surface. Sometimes referred to as Rime Frost.

A4-1 Humidity

The condition of the atmosphere in respect of water vapour.

Íslag

Íslag (háлка) sem hefur myndast vegna þess að vatn sem liggur á veginum frýs og verður að ís. Gerist þegar vegir eru blautir og veggiti fellur frá plús gráðu niður fyrir mínus.

Lágmark við jörð

Lágmarkshiti mældur rétt yfir snöggslegnu grasi.

Dreifingartæki

Útbúnaður til dreifingar á mól, sandi eða salti.

Hálkuvarnarfarartæki

Venjuleg farartæki sem notuð eru til að hálkuverja með.

Hálkuvarnarefni

Efni (oftast salt eða sandur) sem notuð eru til að auka viðnám milli dekkjar og vegar og koma þannig í veg fyrir háлку.

Frost við jörð

Á sér stað þegar lofthiti við yfirborð jarðar fellur undir 0°C.

Hagl

Úrkoma í formi ísklumpa af mismunandi stærðum

Snjóflutningur

Þegar snjó er mokað upp í vörubíla og fluttur á brott.

Birgðastöð

Staður þar sem er starfsfólk, tæki og efni til að þjónusta vegakerfið.

Hrímfrost

Ísmyndun á yfirborði hluta/jarðar. Raki úr lofti þéttist á yfirborði sem er undir 0°C.

Loftraki (Rakastig)

Rakainnihald loftmassa.

I

B1-1 Ice

A generic term for frozen water.

G5-4 Ice detection system

Device for automatic detection, transmission and analysis of physical data on roadsides in order to forecast and detect winter slipperiness

B4-1 Icy patches

Used in road weather forecasts to indicate localized ice formation.

B4-2 Icy stretches

Used in road weather forecasts to indicate more widespread ice than icy patches.

A1-10 Inversion temperature

This is said to occur when the temperature increases with altitude in the lower layers of the atmosphere. This typically occurs during stable atmospheric conditions such as clear and calm winter nights..

K

A2-5 Katabatic wind (drainage)

A gravity-induced, down-slope flow of relatively cold air.

L

C6-3 Layer of snow

Depth of snow resulting from a fall during a given period.

G1-2 Level of service

Characteristic road parameter giving its priority in being treated and the minimal appropriate treatment.

M

D2-6 Marine salt

Salt derived by solar evaporation of sea water. It contains associated impurities such as Calcium Sulphate and Magnesium Chloride.

F1-7 Marker post for snow clearing

Marker posts to indicate the course of the road.

Ís

Frosið vatn (vatn í föstu formi).

Háلكuviðvörðunarkerfi

Kerfi sem sjálfkrafa gefur frá sér viðvörðun þegar aðstæður skapast sem geta leitt af sér háلكumyndun. Byggir yfirleitt á niðurstöðum mælinga frá sjálfvirkum veðurathugunarstöðvum ásamt veðurspám.

Háلكublettir

Þegar einstaka háلكubletti er að finna á vegakerfinu. Notað jöfnum höndum í lýsingu á færð og veðurspám.

Háلكa á köflum

Háلكa á ákveðnum köflum vegarins. Næsta stig fyrir ofan háلكubletti.

Hítahvörf

Hítahvörf eru lög í andrúmsloftinu þar sem hiti fer hækkandi með hæð yfir jörð. Hítahvörf við jörð myndast einkum í stillum á björtum vetrarnóttum.

Fjallvindur (kaldur), hnúkeþeyr (hlýr)

Vindur sem blæs niður fjallshlíðar. Kaldur fallvindur myndast þar sem kalt loft streymir ofan af hálandi en hnúkeþeyr þar sem hlýtt loft blæs yfir fjöll.

Snjóþykkt

Þykkt þess lags af sjó sem fallið hefur yfir ákveðinn tíma.

Þjónustustig

Reglugerðir og þjónustuflokkar fyrir vetrarþjónustu á vegakerfinu. Vegir eru flokkaðir eftir mikilvægi, t.d. umferðarpunga.

Sjósalt

Salt sem unnið er með því að dæla sjó upp á land og láta varnið gufa upp með aðstoð sólar þannig að saltið sitji eftir. Inniheldur einnig aðskotaefni svo sem t.d. kalsíumsúlfat og magnesíumklóríð.

Vegstika

Stika sem sýnir veglínuna. (merkir útkanta vegarins)

M

D5-4 Mechanical bucket

Wheeled loader for loading a spreader with salt or other de-icing agent

D1-14 Melting time

The time taken for the ice or snow to melt after treatment.

H2-3 Meteorological parameter**A3-4 Mist**

As for Fog but visibility is reduced to less than 2000 m.

Hjólaskófla

Ökutæki sem notað er til að moka sandi eða salti ofan í dreifara. Oft liðstýrt á gúmmihjómum með stóra skóflu.

Þiðnunartími

Sá tími sem það tekur snjóinn eða ísinn að þiðna eftir að hálkuvarnarefni hefur verið dreift.

Veðurhugtök

Veðurfræðileg hugtök.

Mistur

Lélegt skyggni vegna raka í lofti, skyggni minna en 2000 metrar.

N

H4-4 No term available**C7-2 No term available**

Snow wall in areas other than the wheel paths produced by movement of the snow from trafficking.

C7-3 No term available

Snow wall produced on the road, usually at the side or middle of the road, by the use of a snowplough.

C7-4 No term available

Snow wall produced at the side of the road by the action of traffic.

C1-7 No term available

Snow compacted by the traffic.

D1-4 No term available

Spreading of single size grit or similar materials on roads and trafficked areas

H3-7 No term available

Day with a minimum precipitation of snow at least of 2 cm.

H3-6 No term available

Day with a minimum precipitation of snow at least of 0,1 mm (measuring of melted snow) if the precipitation is only snow.

H3-5 No term available

Day with a maximum air temperature below 0 °C.

Keðjunarstaður

Svæði þar sem hægt er að setja á og taka af keðjur.

Snjóhryggur

Snjóhryggur sem umferðin hefur myndað.

Snjóruðningskantur

Snjóruðningur í vegkanti sem myndast hefur við snjóruðning.

Snjókantur

Snjór í vegkanti sem umferðin hefur myndað.

Fastur snjór

Snjór sem þjappast hefur það mikið að hann er fastur á veginum.

Söndun

Dreifing á sandi á vegi, hjólreiða- og göngustíga til að koma í veg fyrir hálkumyndun.

Snjósöfnunardagur

Dagur þegar a.m.k. 2 cm af nýjum snjó bætast við.

Snjókomudagur

Dagur þegar úrkoma mælist a.m.k. 0,1 mm í snjókomu.

Freradagur

Dagur þegar lágmarkshiti fer ekki upp fyrir 0°C.

N

C7-1 No term available

Slipperiness of compacted snow or frozen slush.

H3-4 No term available

Day with a minimum air temperature below 0 °C.

B3-5 No term available

Slipperiness caused by existing humidity of a surface when undercooled

G2-4 No treatment

Section of the network not to be treated by spreader vehicle.

Hálka af völdum snjókomu.

Hálka af völdum snjókomu.

Frostdagur

Dagur þegar lágmarkshiti fer niður fyrir 0°C.

Hrím

Hálka sem myndast þegar þegar veghitinn er undir 0 gráðum og daggarmarkið er hærra en veghitinn.

Vegir án þjónustu

Vegir sem ekki eru þjónustaðir yfir vetrartímann (lokaðir).

O

C1-2 Old snow

Snow on the road surface for more than 24 hours.

Gamall snjór

Snjór sem er eldri en 24 tíma.

P

F1-3 Plantation for snow protection

Single or double row of copse alongside roadways to prevent or diminish snow drifts.

Snjósöfnunargróður

Gróður sem ræktaður hefur verið í því augnarmiði að safna snjó.

E1-2 Ploughing

Removal of snow by the passage of a vehicle with a mounted blade.

Snjóruðningur

Þegar snjór er fjarlægður af vegum með vélum og ökutækjum.

D1-8 Post salting (UK), De-icing (USA)

Salting that is carried out after the accumulation of snow and ice.

Söltun (Eftirsöltun)

Þegar vegir eru saltaðir eftir að hálkumyndun hefur átt sér stað.

D2-11 Potassium Acetate

Liquid chemical de-icer.

Kalsíumacetat

Halkuvarnarupplausn.

C3-3 Powder snow

. The form of snow that occurs when air temperatures are well below freezing (-2°C or less). This form of snow is relatively fine, drifts very easily, but does not tend to stick to objects. It can usually be handled relatively easily by snow blowers.

Púðursnjór

Eðlisléttur snjór með lágu vatnsinnihaldi. Fellur yfirleitt þegar hitastig er lágt og hefur ekki tilhneygingu til að festast við hluti.

A5-1 Precipitation

A general term that covers all water (or ice) which 'falls' from the skies. As well as drizzle, rain, sleet, snow and hail it also includes dew, hoar frost, mist and fog.

Úrkoma

Vatn í ýmsu formi sem fellur frá himnum (úr skýum) sem rigning, slydda, hagl eða snjór

P

D1-7 Pre-Salting (UK), Anti-icing (USA)

Salting procedure to prevent snow and ice formation by lowering the freezing point of the solution on the road surface.

D2-3 Pre-wetted salt

A saturated solution such as Sodium Chloride or Calcium Chloride is added to standard road salt before spreading. This provides a mechanism for the salt to adhere to the road and can also have the effect of lowering the eutectic point.

F1-8 Protection against avalanches

Very sturdy construction against avalanches.

A1-11 Protection temperature

The temperature at which ice crystals appear on a road surface covered with brine and submitted to a natural cooling.

Fyrirbyggjandi söltun

Þegar vegir eru saltaðir áður en aðstæður verða þannig að hálka getur myndast.

Forbleytt salt

Salt sem er bleytt með vatni eða saltupplausn.

Snjóflóðavarnargarðar

Garðar sem byggðir eru til varnar snjóflóðum. Á Íslandi er algengast að þeir séu gerðir úr jarðvegi.

Frostmark

Gefið hitastig þar sem saltlausnin á veginum frýs.

Q

D1-10 Quantity of de-icing/anti-icing or gritting material

Amount of de-icing/anti-icing or gritting material spread for example by one vehicle in one outing or total tonnage for all vehicles for the period of one winter.

Saltnotkun

Heildar saltnotkun eftir ákveðið tímabil.

R

A3-5 Radiation fog

A major type of Fog, produced over a land area when radiational cooling reduces the air temperature to or below its dew point.

Útgeislunarpoka

Poka sem myndast þegar neðstu loftlögin kólna niður fyrir daggarmark vegna útgeislunar jarðar.

A5-2 Rain

Water droplets that fall from clouds.

Rigning

Vatnsdropar sem falla út skýum

A4-3 Relative humidity

Relative humidity is the absolute humidity expressed as a percentage of the amount of water vapour required until saturation and condensation appears.

Hlutfallslegur loftraki

Hlutfallslegur raki í %, í hlutfalli við hvað mikinn raka loftið getur mest innihaldið við gefið hitastig.

D2-13 Residual salt

Salt on the road surface. Measured by Chemical Factor or Freezing Point Temperature.

Restsalt

Salt sem liggur á veginum. Yfirleitt mælt með viðnámsmæli.

B3-4 Rime ice

A white or milky and opaque granular deposit of ice formed by the rapid freezing of supercooled water droplets as they impinge upon an exposed object.

Ísing

Íslag sem myndast á jörðinni í hrímþoka, frostúða eða frostrigningu. Hrími er hrjúft og ógegnsætt og myndast af allra smæstu dropum (hrímþoka, mjög fingerður frostúði) en glerungur er gensær og glerháll og myndast af stærri dropum (frostúði, frostrigning).

R

A1-5 Road body temperature

Temperature of the road to a known depth in the construction layers.

H1-4 Road condition

The actual surface condition of a road depending on weather conditions, e.g. in winter.

F2-2 Road heating

A system inside the road structure that produces heat to encourage black ice to melt.

H1-1 Road maintenance

Totality of measures to maintain the trafficability of a road.

A1-4 Road surface temperature

Temperature of the road surface.

G6-2 Road surface temperature sensors

Provide information about the road surface temperature.

G5-1 Road Weather Information Systems (RWIS)

Electronic monitoring outposts located throughout the road system. Provide data on wind speed, air and ground temperature and rainfall. Comprise sensors, outstations, instations and masterstations.

D2-5 Rock salt

Salt derived by mining natural salt beds. Consists mainly of Sodium Chloride along with impurities such as Calcium Sulphate and Silicates.

Hitastig vegfyllingar

Hitastig vegfyllingarinnar í ákveðinni dýpt.

Ástand vega

Ástand vegyfirborðsins, getur verið ástand malarvega (t.d. þungatakmarkanir) eða malbiks ásamt því hvort vatn, snjór, ís osfrv. er á veginum.

Veghitun

Búnaður sem notaður er til að hita upp veginn. Á Íslandi eru vatnsrör lögð í steypu/undir malbik og hitaveituvatn leitt í gegn. Algengast að búnaðurinn sé notaður á bílastæðum, innkeyrslum og í bröttum brekkum.

Rekstur og viðhald vega

Allar aðgerðir sem stuðla að því að halda samgöngum opnum.

Veghiti

Yfirborðshiti vegarins.

Veghitamælir

Veitir upplýsingar um hitastig vegarins.

Mælistöðvar

Rafmagnsmælitæki sem staðsett eru á vegakerfinu til að mæla lofthita, veghita, úrkomu, vinhraða og stefnu, og ef til vill vatnsmagn og restsalt á vegi.

Steinsalt (Bergsalt)

Salt sem unnið er úr jörðu. Inniheldur aðallega natríum klóríð, en einnig aðskotaefni svo sem t.d. kalsíumsúlfat og magnesíumklóríð.

S

D5-1 Salt barn

Covered storage for stockpiles of salt.

D5-2 Salt barns

Storage silo with the filling mechanism at the bottom. The spreader is driven under the silo to be filled with the salt or other de-icing agent.

D5-5 Salt bins

Local storage facilities at the side of the road.

Saltgeymsla

Yfirbyggður saltgeymslulager.

Saltsíló/Sandsíló

Síló til að geyma salt eða sand í. Ökutæki aka undir síló til áfyllingar.

Sandkassi

Kassar sem er að finna á ákveðnum stöðum þar sem getur verið þörf á hálkuvörn. Getur verið t.d. við brattar brekkur.

S

D1-3 Salt spreading

Action consisting of spreading salt on the road surface to fight against or limit slipperiness.

G2-2 Salting route

Section of network to be treated by a salt spreader vehicle.

C2-1 Sleet

Precipitation in the form of snow and rain together.

B3-1 Slipperiness

Slipperiness caused by winter weather, diminishing the grip afforded by the road surface.

C3-4 Slush

Snow with a lot of water.

C1-1 Snow

Form of precipitation where tiny ice crystals bonded together into flakes.

H4-3 Snow chain

Chains which are mounted manually to the tyres for increased grip on snow-covered surfaces

E1-5 Snow clearance

Snow clearance, whereby a close covering of snow remains on the road surface.

E1-1 Snow clearing, ploughing

Mechanical clearing of snow on trafficked areas

C1-4 Snow covering

Layer of snow on a highway surface.

E5-2 Snow cutter, rotary type snow plough**C6-1 Snow depth**

Total height of snow covering the pavement and/or its environment. This may comprise several layers of snow.

G6-6 Snow detector

Apparatus for warning the operation centre when the snowfall has reached a given depth.

Söltun

Saltdreifing á vegi, hjólreiða- og göngustíga til að koma í veg fyrir hálkumyndun.

Söltunarleið

Fyrirfram ákveðin leið sem er söltuð við háлку.

Slydda

Blautur snjór. Blanda af snjó og rigningu.

Hálka

Aðstæður á vegum þar sem veggrip er takmarkað vegna vetrarveðurs.

Slabb

Snjór með háu vatnsnihaldi.

Snjór

Úrkoma í formi ískristalla sem saman mynda snjó Korn.

Snjókeðjur

Keðjur sem settar eru á dekk til að auðvelda akstur í snjó.

Snjóruðningur

Þegar snjór er fjarlægður af vegum með plógum.

Snjóruðningur

Þegar snjór er fjarlægður af vegum með vélum og ökutækjum.

Snjóþekja

Lag af snjó sem liggur á jarðyfirborði.

Snjóblásari

Tæki sem fjarlægt getur mikið snjómagn. Snjónum er safnað saman með sniglum (hreyflum) og kastað út fyrir veg.

Snjódýpi

Heildardýpi þess snjó sem liggur á yfirborði.

Snjódýptarmælir

Mælir sem sendir frá sér viðvörðun þegar snjórinn hefur náð ákveðinni dýpt.

S

F1-2 Snow protection equipment

Equipment used to prevent and control snowdrifts and avalanches.

F1-1 Snow protection methods

Measures to prevent and control snowdrifts and avalanches.

E1-4 Snow removal

Clearing of snow, followed by spreading of thawing material which mostly uncovers the trafficked area.

C4-1 Snow slide

Small amounts of snow, sliding down slopes or falling off edges.

E5-1 Snowblower

Device for removing large amounts of snow. It collects the snow and ejects it some distance away.

F1-4 Snow-fence

When placed on the windward side of affected areas, snow fences can be used to reduce the amount of snow that may drift onto a road.

C5-2 Snowmelt

The water resulting from the melting of snow.

D2-9 Sodium Chloride

An endothermic de-icer/ anti-icer.

D1-13 Speed-related distribution

Enables a relatively constant spread rate of salt to be achieved on the ground when the travelling speed of the spreader varies.

D1-9 Spread pattern

Visible distribution of the de-icing/ anti-icing or gritting material immediately after spreading.

D1-11 Spread rate

Amount of de-icer/anti-icer or gritting material per area spread in one operation

D1-12 Spread width

Width of the de-icer/anti-icer or grit spread on the road.

G3-7 Stand-by for emergency duties

A system for assigning staff to standby duties for emergency situations.

Snjóvarnargarðar

Garðar eða girðingar sem safna snjónum í skallfla utan vegarins. Tilgangurinn er að minnka/koma í veg fyrir að snjórinn safnist saman á veginum.

Snjóhindrandi aðgerðir

Aðgerðir sem leiða til þess að snjósöfnun eigi sér ekki stað á vegum.

Snjóhreinsun

Þegar snjór er ruddur og saltað um leið með sama ökutækinu.

Lítið snjóflóð

Lítið magn af snjó sem rennur af stað úr fjallshlíð.

Snjóblásari

Tæki sem fjarlæggt getur mikið snjómagn. Snjónum er safnað saman með sniglum (hreyflum) og kastað út fyrir veg.

Snjóvarnargirðing

Girðing sem safnar snjónum í skallfla utan vegarins. Tilgangurinn er að minnka/koma í veg fyrir að snjórinn safnist saman á veginum.

Leysingavatn

Vatn frá bráðnandi snjó og klaka.

Natríumklóríð

Háلكuvarnarefni sem tekur til sín varma.

Dreifing óháð hraða

Þegar magn þess efnis sem dreift er á veginn er ekki háð hraða ökutækisins.

Dreifingarmynstur

Hvernig saltið hefur dreift yfir veginn rétt eftir söltun.

Saltmagn

Hversu miklu salti er dreift í hvert skipti (g/m², ml/m²)

Dreifingarbreidd

Heildarbreidd þess svæðis sem háلكuvarnarefnið þekur.

Vagthafandi

Starfsfólk sem er á vakt og hægt er að ná í utan vinnutíma.

S

H4-2 Studded tyres

Tyres with studs for increasing the grip on snow-covered surfaces

B2-2 Supercooled rain

Rain, where the temperature of the raindrops is below 0°C.

H1-2 Surveillance centre

Location for personnel, material and machinery for the roadway maintenance service on classified roads.

Nagladekk

Vetrardekk með nöglum til að auka veggripid í hálfu.

Undirkæld rigning

Rigning þar sem sjálfir regndroparnir eru undir 0°C og frjósa um leið og þeir lenda á köldu yfirborði.

Vetrarvagtstöð

Staður þar sem er starfsfólk, tæki og efni til vetrarþjónustu.

T

D1-5 Thaw

Natural snow and ice melting due to a rise in temperature.

G5-3 Thermal fingerprint

The temperature trace along a road surface.

G5-2 Thermal mapping

Provide temperature profiles of given stretches of road.

G6-5 Thermohygrograph

A device to record both air temperature and relative humidity.

C1-8 Thick Ice

Compacted snow changed to ice.

D1-2 To grit, to spread

Spreading of thawing or abrasive substances on trafficked areas in order to fight winter slipperiness.

D4-6 Trailer spreaders

Small salt-spreading machines with a trough-like hopper body mounted on a single 2-wheeled axle. They are towed close-coupled behind a salt carrying vehicle, normally a tipper. Some trailer spreaders distribute the salt onto the road surface through a variable width slot in the base of the hopper. Others use a spinner similar to that used on bulk spreaders.

G2-3 Treated length

Section of network treated by an abrasive material, grit or salt spread from a vehicle.

G2-1 Treatment length

Section of the network to be treated during winter season

Þiðnun

Snjó- og klakapiðnun vegna hitastigshækkunar.

Hitaferill

Sýnir breytingu á hitastigi sem fall af lengd vegarins.

Hitaferill

Sýnir breytingu á hitastigi sem fall af lengd vegarins.

Loftmælir (Lofthitamælir)

Mælitæki sem mælir lofthita ásamt loftraka.

Þykkt klakalag

Snjór sem hefur þjappast það mikið að hann er orðinn að klaka.

Dreifing

Dreifing hálkuvarnarefna á vegi, hjólréiða- og göngustíga til að koma í veg fyrir hálkumyndun.

Aftanítengdir dreifarar

Dreifarar sem hengdir eru aftaní ökutækið og dregnir eftir götunni. eru oftast á einum öxli.

Þjónustaðir vegir

Vegir sem þjónustaðir eru yfir vetrartímann (ekki lokaðir allan veturinn).

Þjónustað vegakerfi

Það vegakerfi sem þjónustað er yfir vetrartímann (ekki lokað allan veturinn).

T

G3-3 Turnout

The implementation of winter maintenance treatment for the prevention/removal of snow and ice.

Útkall

Þegar farið er út að salta eða ryðja snjó.

U

D2-12 Urea

A white, crystalline substance which is used selectively for anti-icing treatments in sensitive areas susceptible to corrosion e.g. structures.

Urea

Hvít kristallað efni sem er notað þar sem tæring af völdum söltunar er vandamál.

V

D2-7 Vacuum salt

Pure salt prepared by the evaporation of brine under vacuum conditions. Has the advantage of leaving no residue.

Vakúmsalt

Salt sem unnið er úr hreinsaðri saltupplausn. Efnið er fínkorna og einsleitt og er laust við óhreinindi.

W

H2-2 Weather conditions

Actual conditions of meteorological parameters and phenomena

Veðurskilyrði

Lýsing á því hvernig veðurskilyrði eru hér og nú.

H2-1 Weather forecast

Information about the prevailing weather conditions and patterns provided by the local or national weather forecast service.

Veðurspá

Spá um það hvernig veður mun þróast á næstunni.

H2-4 Weather radar

A network of radars which use a beam specifically tuned to detect rain droplets (or snowflakes) and hence infer the location and intensity of rain reaching the surface.

Veðurradar

Radar sem getur skynjað úrkomu (staðsetningu og magn).

G2-10 Weather report

Report of the meteorological parameters and phenomena

Veðurskeyti

Skeyti sem inniheldur upplýsingar um veðurspá.

C1-5 Wet snow

Snow which falls with air temperatures close to freezing point. It melts easily and can be very sticky.

Slydda

Blautur snjór. Blanda af snjó og rigningu.

B4-3 Widespread ice

More widespread than icy stretches.

Hálka

Notað þegar hálka er á vegum. Næsta stig fyrir ofan hálku á köflum.

A1-8 Wind chill

That part of the cooling of a body caused by air motion.

Kæling

Sú kæling sem líkaminn verður fyrir sem fall af lofthita og vindhraða.

W

C3-1 Windrow of snow, snow bank

A line of snow swept together by the wind or the passage of a snowplough.

H3-3 Winter indices

A means of combining important climate variables in order to judge winter severity in terms of a single parameter.

G1-1 Winter maintenance

Totality of measures by the maintenance engineer to deal with snow and ice conditions, to ease traffic congestion and to maintain traffic safety in winter weather..

G3-9 Winter maintenance contractor

Organisation responsible for the implementation of winter maintenance operations.

G3-1 Winter maintenance plan

Plan to effect the management of winter maintenance.

G1-5 Winter maintenance vehicle

Heavy truck or agricultural tractor equipped with one or more tools used for winter maintenance operations.

G5-5 Winter road surveillance

Arrangements made during the risky periods to obtain information about road parameters, phenomena and traffic conditions in real time.

G1-3 Winter serviceability of a road

Road practicability in winter.

H4-1 Winter tyres

Tyres with a special profile for slippery and snow-covered road-surfaces

H3-2 Winter weather control

Analysis of forecasts bulletin and meteorological follow-ups, systematically made during the winter period to anticipate and control the risky periods.

A5-5 Wintry

Adjective for typical conditions during winter, for example wintry precipitation or wintry road conditions

H3-1 Wintry period - winter time

The time of year from October to April when conditions are likely to consist of snow , ice, hail, sleet, frost, and precipitation.

Snjóröst

Rönd af snjó sem hefur myndast af völdum vinda eða snjóruðningstækja.

Vetrarindex

Index (tala) sem gefur til kynna hversu harður veturinn hefur verið. Talan er m.a. háð fjölda snjódaga, fjölda frostdaga osfrv.

Vetrarþjónusta

Notað yfir allar aðgerðir sem stuðla að góðri færð og góðum aðstæðum á vegakerfinu í vetrarveðrum.

Vetrarþjónustuverktaki

Verktaki sem er ábyrgur fyrir vetrarþjónustuaðgerðum.

Vetrarþjónustuáætlun

Áætlun þar sem skilgreint er umfang vetrarþjónustunnar.

Vetrarþjónustuökutæki

Ökutæki sem notuð eru til vetrarþjónustu.

Umferðarvöktun

Allt sem gert er til að miðla upplýsingum um ástandið á vegakerfinu í rauntíma.

Vetrarfærð

Notkunarmöguleikar vegar yfir vetrarmánuðina. Hversu útsett er leiðin fyrir veðri og vindum og hvert er þjónustustig vegarins.

Vetrardekk

Dekk með grófu mynstri sem ætluð eru til aksturs í snjó eða hálfu.

Vetrarvagt

Þar sem fylgst er með aðstæðum á vegum ásamt veðurspám til að dæma hvort kalla eigi út til söltunar eða til að ryðja snjó.

Vetrarlegur

Lýsingarorð sem lýsir aðstæðum sem eru dæmigerðar yfir vetrartímann, t.d. varðandi veðurfar eða aðstæður á vegum.

Vetrartímabil

Það tímabil ársins þar sem hætta er á veterarveðrum og hálfu á vegum.